

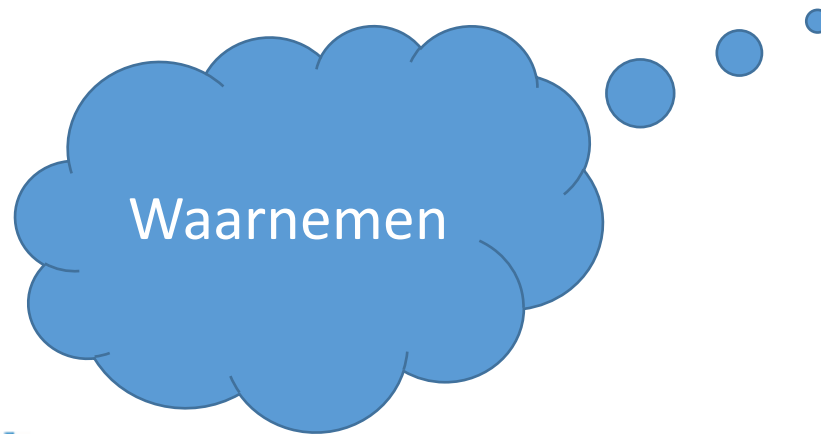
Het oog van de meester: *ik zie, ik zie, wat jij niet ziet*

Theo van den Bogaart en Jop Schaap,
5 oktober 2023

Noticing

Noticing

Opmerken door
leraren

Teacher Noticing

Beroepsmatig,
productief, effectief

Professional Teacher Noticing

Van het denken over
wiskunde door
leerlingen

Van de ontwikkeling
van kinderen in
uitdaginge leef-
omstandigheden

Professional Teacher Noticing

of children's mathematical thinking
of children's ... thinking
of children's ... development
of ...

Het oog van de meester

Teacher noticing: ervaring telt, een beetje

- Onderzoek: ervaren docenten zijn sterker in noticing dan beginners
- Is dit vakmanschap aan te leren aan docenten-in-opleiding of collega's?
- En hoe?

Teacher Noticing: aspecten

1. Waarnemen

2. Interpreteren

3. Besluiten hoe te reageren

Waarnemen

- Het zien en horen in de klas
- Observeren zonder oordeel of interpretatie
- Wat is relevant?
- Luisteren naar... (i.t.t. luisteren of...)

Waarnemen

Beïnvloed door bewuste aandacht, verwachtingen en opvattingen.

Ook beïnvloed door (vakdidactische) kennis.

Interpreteren

- Betekenis geven
- Bewust zijn van eigen aannames, accepteren van onzekerheid
- Verbinden met kennis van theorie en praktijk

Interpreteren

Beïnvloed door bewuste aandacht, verwachtingen en opvattingen, contextuele kennis.

Ook beïnvloed door (vakdidactische) kennis.

Besluiten hoe te reageren

- Een effectieve en passende reactie, afhankelijk van de specifieke context

Besluiten hoe te reageren

Beïnvloed door verwachtingen en opvattingen, contextuele kennis.

Ook beïnvloed door (vakdidactische) kennis.

Doel van Teacher Noticing

- Bewustwording van de eigen aannames
- Een manier om de aandacht te richten
- In gesprek taal en structuur geven situaties op school
- Verbreden van het analysekader:
 - Instrumentarium
 - Appel van de leerling
 - Pedagogische opdracht
 - Schoolcultuur

Teacher Noticing in de lerarenopleiding VO

- Uitleg over Teacher Noticing
- Leraren wiskunde (Masterstudenten) nemen een fragment mee uit hun klas
- Inleiding
- Bekijken fragment in groep, systematische analyse, bespreking

Werkvorm

- We bekijken een fragment;
- Welk moment is het meest interessant, ~~wat betreft wiskunde?~~ Kies er één;
- Aan het eind van het fragment, noteer je dit moment bovenaan het werkblad;
- We bekijken het fragment nog een keer;
- Noteer waarneming, interpretaties en (mogelijkheden tot) handelen van de docent in de drie kolommen

Videofragment VW01, wiskunde, negatieve getallen

Werkvorm vervolg

- Vorm duo's.
- Bespreek de momenten, wissel overeenkomsten en verschillen uit.
- Hou het gesprek bij de drie aspecten: waarnemingen, interpretaties en handelen.

Uitwisselen ervaringen

Opbrengsten uit de werken met studenten

- Gesprekken gaan snel over vakdidactiek
- Niet alle fragmenten zijn even waardevol (geluid)
- Studenten lijken grondiger waar te nemen en te analyseren
- Studenten zijn soms verrast door het perspectief van hun medestudenten
- Valkuil: de discussies ontaarden in het adviseren van de docent in het fragment
Niet oordelen maar samen leren

Andere vormen van noticing

- Achter het bureau: noticing van leerlingwerk

- Samen bespreken van leerlingenwerk aan de hand van

- Achter het bureau: voorbereiden op noticing
- Student noticing: leerlingen leren kijken
- Ervaringsreconstructie

Bruikbaar?

Teacher Noticing in jullie praktijk? Hoe?

theo.vandenbogaart@hu.nl jop.schaap@hu.nl